

VEIKLA

Jūsų korupcijos pėdsako viktorina

Viktorina

1 KLAUSIMAS

Jums padeda šeimos gydytojas, kaip ir kitiems jūsų šeimos nariams. Kadangi jau nesate vaikas, jūsų močiutė skatina jus pasigaminti ir pasigydyti Šiemet Kalėdas prieš eidami pas gydytoją, kaip ji ir jūsų tėvai visada darydavo.

- A. Jaučiate tam tikrą socialinį spaudimą, todėl nusprendžiate pasinaudoti močiutės patarimu. Jums galimai bet koku atveju vieną dieną prireiks jūsų gydytojo paslaugos.
- B. Net jei jaučiate tam tikrą socialinį spaudimą, esate įsitikinę, kad padėką už labai profesionalų ir kruopštų gydytojo darbą galite išreikšti ir kitu būdu, nereikalaujančiu brangių kalėdinių dovanų.
- C. ...

2 KLAUSIMAS

Ką tik baigėte studijas ir ieškote darbo. Jūsų draugas dirba valstybinėje įdarbinimo tarnyboje ir pasiūlo surasti jums susitikimą kitai dienai, praleidžiant eilę, kad kartu pamatytumėte geriausius darbo pasiūlymus.

- A. Padėkojate jai, bet atsisakote. Užrezervuojate susitikimą ir laukiate savo eilės. Tuo tarpu ji gali pateikti keletą patarimų, kaip ieškoti darbo kompiuteryje.
- B. Padėkojate jai ir sutinkate. Praleidę eilę, galite kreiptis dėl darbo anksčiau už kitus tos pačios srities darbo ieškančius asmenis ir esate tikri, kad jūsų draugas atsižvelgs į jus, kai gausite naujų darbo pasiūlymų.

C. ...

3 KLAUSIMAS

Esate nuolatinis už kampo esančios kavinės klientas, su jos savininku susidraugavote. Pastebėjote, kad kartais jis nespausdina kvito arba neįveda mokėjimo į registrą.

- A. Nepaisant to, kad jums gėda, pirmą kartą, kai tai pasikartos, pabrėšite, kad jums svarbu, jog jis atspausdintų kvitą. Jei jis turi laiko, sustokite ir pasikalbėkite apie savo požiūrį šiuo klausimu.
- B. Jums šiek tiek gėda ir nenorite sugadinti draugystės ar pasirodyti kaip įkyrus žmogus. Leidžiate tam praeiti, net jei kiekvieną kartą užsisakant gėrimą (be čekio) lieka kartumo skonis burnoje.
- C. ...

4 KLAUSIMAS

Antrą kartą balsuojate vietos rinkimuose. Praėjusį kartą balsavote už laimėjusį sąrašą, kuris buvo gana populiarus ir tarp jūsų draugų. Tačiau neseniai perskaitėte, kad kadenciją baigiantis meras yra labai artimas savo partijos valdytojui, kuris dabar yra įsivėlęs į sukčiavimą valstybės lėšomis.

- A. Nusprendėte vėl balsuoti už tą patį sąrašą. Manote, kad būtent ši partija geriausiai atstovauja jūsų politinėms idėjoms, o santykius su gubernatoriumi atmetate kaip nesusijusius su mero veiksmis.
- B. Net jei manote, kad ši partija teoriškai geriausiai atstovauja jūsų politinėms idėjoms, esate susirūpinęs dėl kadenciją baigiančio mero sąžiningumo ir nenorite remti jo dviprasmiškų santykių su gubernatoriumi. Balsuojate už kitą sąrašą.
- C. ....

5 KLAUSIMAS

Jūsų sporto komanda dalyvauja turnyre, į kurį kviečiami tik 32 geriausi šalies reitingo dalyviai. Šiuo atveju komanda, kurią gerai pažįstate, buvo pašalinta iš turnyro, kad būtų leista dalyvauti vienai iš vietinių komandų, kurioje žaidžia ir turnyro organizatoriaus sūnus.

- A. Pasikalbate su kitais komandos nariais ir kartu nusprendžiate paprašyti paaiškinimų į klausimus prieš prasidedant turnyru. Jei paaiškinimas nebus pateiktas, nuspręsite nedalyvauti turnyre solidarizuojantis su pašalinta komanda ir padarysite apie tai pareiškimą spaudai.

- B. Pasikalbate su kitais komandos nariais ir kartu nusprendžiate užmerkti akis į šią problemą. Tai labai svarbus turnyras jūsų kategorijoje, todėl nenorite praleisti galimybės varžytis su kitomis geriausiomis komandomis.
- C. ...

6 KLAUSIMAS

Jūsų gimtajame mieste yra viešoji erdvė, kuri jau daug metų laukia, kol bus skirta bendruomenės reikmėms. Per praėjusią rinkimų kampaniją buvo tiek daug pažadų, bet dabar atrodo, kad naujoji administracija nori sukurti komercinį centrą ir vietoj parko įrengti automobilių stovėjimo aikštelę.

- A. Manote, kad buvo galima tikėtis, jog ši viešoji erdvė taip pat bus tokia. Pamažu prarandate tikėjimą vietos politika.
- B. Kartu su draugais pradėdote organizuotis, kad paprašytumėte administracijos paaiškinti, kodėl pasikeitė planai dėl šios viešosios nuosavybės naudojimo. Kartu surenkate daugelio bendruomenės narių balsus ir suformuluojate pasiūlymus, kaip tą erdvę būtų galima geriausiai panaudoti.
- C. ...

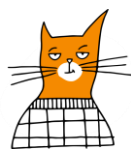
7 KLAUSIMAS

Kolegė iš mokyklos (universiteto) jums prisipažįsta, kad iš mokytojo (dėstytojo) sulaukė komplimentų dėl savo išvaizdos. Iš to, ką ji girdėjo iš kitų, tai nėra pavienis atvejis: vienintelis būdas išlaikyti egzaminą geru įvertinimu - pasirodyti egzamine su žemai iškirptais ar priglundusiais drabužiais.

- A. Bandote paguosti draugę, bet žinote, kad ji nelabai ką gali padaryti. Džiaugiesi, kad tau nereikia lankyti jo klasės, kad galiausiai nereikėtų su juo susidurti.
- B. Skatinate ir padedate draugei pranešti apie situaciją studentų atstovybei, net jei ji baiminasi galimų pasekmių. Akivaizdu, kad šis mokytojas ir (arba) dėstytojas piktnaudžiauja savo padėtimi ir kad jis ir toliau taip elgsis, jei jūs nekelsite šio klausimo.
- C. ...

8 KLAUSIMAS

Pradėjote vasaros darbą transporto priemonių registracijos biure. Po kelių pirmųjų bylų, kurias turėjote jūsų kolega kreipiasi į jus, kad sužinotumėte, kaip ten viskas vyksta: jei patvirtinate daug registracijų, yra

didelė tikimybė, kad ta ar kita automobilių parduotuvė suteiks jums gerą nuolaidą naujam mopedui ar automobiliui.

- A. Jums nepatogu ką nors sakyti, nes esate naujokas. Jei visi biure taip elgiasi, galbūt būtų gerai, kad tuos kelis mėnesius, kol ten dirbsite, elgtumėtės taip pat.
- B. Jums nepatinka toks požiūris ir aiškiai parodote, kad nesate suinteresuotas gauti jokios naudos ar dovanų. Laikotės standartinių registracijos procedūrų, taikomų kiekvienai praktikai.
- C. ...

9 KLAUSIMAS

Nuo pat pandemijos pradžios dirbate savanoriu vietos labdaros organizacijoje, renkate maisto daivinius ir dalijate juos nepasiturinčioms šeimoms. Draugas gydytojas, žinantis apie jūsų atsidavimą bendruomenei, sako, kad gali pasirūpinti, jog netrukus būtumėte paskiepytas, jei kas nors neatvyks į susitikimą.

- A. Džiaugiatės, kad jūsų draugas pripažįsta jūsų įsipareigojimą padėti kitiems, tačiau žinote, kad nepriklausote rizikos grupei. Tą vakciną geriau skirti kitam asmeniui, kuriam jos reikia.
- B. Džiaugiatės, kad draugas pripažįsta jūsų atsidavimą padėti kitiems, ir manote, kad tikrai nusipelnėte šios vakcinos. Jei šį kartą praleisite progą, kas žino, kada ateis jūsų eilė?
- C. ...

10 KLAUSIMAS

Vietos aplinkos apsaugos asociacija pradėjo iniciatyvą, kuria siekiama stebėti, kaip išleidžiamos valstybės lėšos, skirtos per jūsų miestą ir kaimyninius kaimus einančio gamtinio parko priežiūrai.

- A. Vis dar nežinote, koks tiksliai bus jūsų vaidmuo projekte, tačiau jums patinka idėja daugiau sužinoti apie tai, kaip naudojamos žaliosioms erdvėms skirtos viešosios lėšos, ir aktyviai dalyvauti rengiant pasiūlymus, kaip pagerinti lėšų ir parko panaudojimą. Užsiregistruojate į pirmąjį susitikimą.
- B. Neįsivaizduojate, kaip galėtumėte prisidėti prie projekto, ir nesate tikri, kad galiausiai projektas ką nors pakeis. Atsisakote minties dalyvauti - kažkas kitas tai padarys už jus.
- C. ...

SPRENDIMAI

Naudokitės toliau pateiktomis interpretacijomis kaip gairėmis, kad kartu su jaunimo grupe apmąstytumėte atskirus klausimus

1	<ul style="list-style-type: none"> • dovanoti dovanas, kad būtų išsaugota galimybė vėliau jas grąžinti • socialiniai lūkesčiai iš artimųjų ar numanomų žmonių • 'Taip buvo daroma visada ir taip daro visi'
2	<ul style="list-style-type: none"> • asmeniniai ryšiai VS profesiniai ryšiai su asmeniu • asmeninis interesas VS viešasis interesas atliekant savo darbą
3	<ul style="list-style-type: none"> • fiskalinis teisingumas • jūsų draugo nuosprendis
4	<ul style="list-style-type: none"> • sąžiningumas politikoje • atlygis už sąžiningumą ir atlygis už neskaidrumą rinkimuose
5	<ul style="list-style-type: none"> • tylėjimas VS nusižengimų pasmerkimas • galimos asmeninės pasekmės teikiant ataskaitas
6	<ul style="list-style-type: none"> • veikti kartu su kitais siekiant rūpintis bendruoju gėriu • visuomenės dalyvavimas • pasitikėjimas politika
7	<ul style="list-style-type: none"> • sekso prievartavimas • pasisakyti, net jei tai neliečia jūsų asmeniškai
8	<ul style="list-style-type: none"> • kalbėti net ir turint mažai galios • išlikti ištikimam savo vertybėms VS prisitaikyti prie to, "kaip viskas daroma" socialinėje aplinkoje
9	<ul style="list-style-type: none"> • retos arba vertingos prekės (žr.: sveikata). • 'Kadangi anksčiau pasielgiau gerai, dabar galiu sukčiauti'
10	<ul style="list-style-type: none"> • jungtis prie pilietinių iniciatyvų, skirtų rūpintis bendruoju gėriu • atlikti savo dalį VS 'kažkas kitas tai padarys už mane'

